منهج السلف الصالح

SELEFİ SALİHİN MENHECİ

VE

ÜMMETİN ONA İHTİYACI

ŞEYH SALİH BİN FEVZAN

KİTAB VE SÜNNETE DAVET

بسم الله الرحمن الرحيم

منهج السلف الصالح

SELEFİ SALİHİN MENHECİ VE ÜMMETİN ONA İHTİYACI

ŞEYH SALİH BİN FEVZAN

KİTAB VE SÜNNETE DAVET YAYINLARI
1436

SELEFİ SALİHİN MENHECİ VE ÜMMETİN ONA İHTİYACI

ŞEYH SALİH BİN FEVZAN

tercüme
Ebu Turab bin AbdurRahman es-Sivasi

tashih ve yayına hazırlama
Ebu Umeyr bin Muhammed et-Turki

irtibat
kitabvesunnet@gmail.com

YAYIN HAKKI İSLAM ÜMMETİNE VAKIFTIR, DİLEYEN ÇOĞALTABİLİR

بسم الله الرحمن الرحيم

Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'ındır. Ve Allah, Nebîmiz Muhammed'e, O (صلى الله عليه وسلم)'in âline ve tüm ashabına salâtu selam eylesin.

Emmâ ba'du:

"Selefi Salihin Menheci[1] ve Ümmetin Bu Menhece İhtiyacı" çok önemli bir konudur.

---

[1] Menhec (منهج) sözcüğünün tarifi:
Nehc ve menhec (نهج و منهج): Açık/apaçık yol.El-Minhâc (المنهاج): Allahu Teâlâ'nın şu âyetinde de geçtiği gibi "apaçık yol" demektir: **"Sizden hepiniz için bir şeriat ve bir minhac yaptık."** [Maide Sûresi, 48. ayet.]
el-Menhec (المنهج): Nehc olunan yani sulûk edilen/girilen yol.
Selef'in menheci, Nebî (صلى الله عليه وسلم)'in menhecine en muvafık olan menhectir. Bunun için, tüm ibadet ve davet meselelerinde bu menhecin en derin noktalarını incelemek ve bu menheci ilim, ibadet ve davette doğruya muvafık olmayı umarak tatlı ve serin bir su şeklinde müslümanlara sunmak, araştırmacılar üzerine vaciptir. Şüphesiz ki bu ümmetin âhiri ancak bu ümmetin evvelinin salâh bulduğu ile salâh bulabilir. Şöyle ki akîdesinde, ibadetlerinde, muamelatında, teamüllerinde, edebinde ve ahlakında İslam'ın menheci kesinlikle apaçıktır. Çünkü bu menhec, Kitap, Sünnet ve Sahabe (رضي الله عنهم)'un fehminden alınmış bir menhectir. Şüphesiz ki bu menhecin apaçık oluşu, onun vahiy nuru ile aydınlanmasının ve aynı zamanda, nakille çelişmeyecek şekilde ve aklın nakle tâbi olması şartıyla, Allah'ın akla ve fikre bahşettiği hakkın verilmesinin neticesidir. [Bknz.: Yayınlarımızdan "Bid'atların Tenkidinde Ve Bid'at Ehlini Davette Selef Menheci"]

"Selefi Salih" ile murad olunan:

Bu ümmetin birinci asrıdır. Onlar da, Allah Resûlu (صلى الله عليه وسلم)'in Muhacir ve Ensar'dan oluşan Sahabe (رضي الله عنهم)'dur.

Allah (عز وجل) şöyle buyurmuştur:

"Ve Muhacirîn ve Ensar'dan öne geçenlerin evveli ve onlara ihsan ile tâbi olanlardan Allah razı olmuş ve onlar Allah'tan razı olmuşlardır ve (Allah) **onlara, içinde ebedi kalacakları, altlarından nehirler akan cennetler va'detmiştir. İşte bu, azîm başarıdır."**[2]

Yine Allah (سبحانه وتعالى), şöyle buyurmuştur:

"(Bu Fey) **hicret eden fukarâ içindir, onlar diyârlarından ve mallarından ihrâc edildiler. Allah'tan bir fazl ve rıdvan ararlar. Ve Allah'a ve O'nun Resûlu'ne nusret ederler. İşte onlar, onlardır sâdıklar."**[3]

Bu âyet, muhacirler hakkındadır.

[2] Tevbe Suresi, 100. ayet
[3] Haşr Suresi, 8. ayet

Sonra Allah (سبحانه وتعالى), Ensar hakkında da şöyle buyurmuştur:

"Ve onlardan önce (Medine'yi) **diyâr** (edinmiş) **ve** (kalblerine) **imanı yerleştirenler, kendilerine hicret edenlere muhabbet beslerler. Ve onlara verilenlerden dolayı, göğüslerinde bir ihtiyaç bulmazlar. Ve onları nefislerine tercih ederler velev ki onlarda ihtiyaç olsa** (bile)**. Ve kim nefsinin cimriliğinden korunursa, o takdirde işte onlar, onlardır müflihler."**[4]

Muhacirler ve Ensardan sonra gelenler hakkında da Allah (عز وجل) şöyle buyurmuştur:

"Ve onlardan sonra gelenler derler ki: Rabbimiz bizi ve bizden önce îman ile geçmiş kardeşlerimizi mağfiret et ve îman edenlere kalplerimizde kin tutturma! Rabbimiz! Muhakkak ki sen Rauf'sun, Rahîm'sin!"[5]

Bilâhare onlardan sonra gelip de onlara talebe olan tâbiîn, tebe-i tâbiîn ve onlardan sonraki faziletli asırlardır ki, Nebî (صلى الله عليه وسلم), onların hakkında şöyle buyurmuştur:

[4] Haşr Suresi, 9. ayet
[5] Haşr Suresi, 10. ayet

"Sizin en hayırlınız, benim asrımdır. Sonra onları takip edenlerdir; sonra onları takip edenlerdir."[6]

Ravi[7] şöyle demiştir:

"Nebî (صلى الله عليه وسلم), kendi asrından sonra iki asır mı yoksa üç asır mı zikretti bilmiyorum."

Onların asrı, kendilerinden sonra gelenlerden daha seçkindir ve "fazîletli çağlar asrı" olarak adlandırılmaktadır.

İşte onlar, bu ümmetin, Allah Resûlu (صلى الله عليه وسلم)'in: **"Sizin en hayırlınız, benim asrımdır. Sonra onları takip edenlerdir; sonra onları takip edenlerdir."** kavli ile

[6] Bu hadîsi Buhari, Sahîh'inde; Müslim, Sahih'inde; Tirmizî ise Camî'inde rivayet etmişlerdir. Tirmizî, bâbta Ömer'den, İmran bin Husayn ve Bureyde'den demiştir. Tirmizî yine "bu hadis hasen-sahihtir" demiştir; İbni Mace, Sünen'inde; İmam Ahmed, Müsned'inde ve Nesâi Sünen-i Kübrâ'da rivayet etmişlerdir.

[7] Buradaki râvi, Buhari'nin "Şehadetler Kitabı, Şahitlik Edilirken Zulmün Şehadetine Şahitlik Edilmez" bölümünde rivayetlerinden birinde geldiği üzere İmran'dır: Bize Âdem tahdis etti; bize Şu'be tahdis etti; bize Ebu Cemre tahdis etti ve dedi ki: Zehdem bin Mudarrib'in şöyle dediğini işittim: İmran bin Husayn (RA)'ın şöyle dediğini işittim: Nebî (صلى الله عليه وسلم) buyurdu ki: **"Sizin en hayırlınız, benim asrımdır. Sonra onları takip edenlerdir; sonra onları takip edenlerdir."** İmran demiştir ki: "Nebî (صلى الله عليه وسلم), sonra iki asır mı yoksa üç asır mı zikretti bilmiyorum."

kendilerini övdüğü Selef'idir; ve onlar, bu ümmet için örnektirler.

Onların menheci, akîdelerinde, muamelatlarında, ahlaklarında ve cümle işlerinde üzerinde yürüdükleri yoldur. O menhec, Resûl (صلى الله عليه وسلم)'e yakın olmaları, tenzîl asrına yakın olmaları ve (ilmi) Resûl (صلى الله عليه وسلم)'den almış olmaları nedeni ile, Kitab ve Sünnet'ten alınmıştır. Onlar, asırların en hayırlısıdır ve onların menheci, en hayırlı minhactır.

Bunun için Müslümanlar, tâbi olmak gayesi ile Selef'in menhecini bilmeye azami gayret sarf ederler. Çünkü bilmeden, öğrenmeden ve amel etmeden onların menheci üzere yürümek mümkün değildir. Bunun için Allahu (سبحانه وتعالى) şöyle buyurmuştur:

"Ve Muhacirîn ve Ensar'dan öne geçenlerin evveli ve onlara ihsan ile tâbi olanlardan Allah razı olmuş ve onlar Allah'tan razı olmuşlardır ve (Allah) **onlara, içinde ebedi kalacakları, altlarından nehirler akan cennetler va'detmiştir. İşte bu, azîm başarıdır."**[8]

[8] Tevbe Suresi, 100. ayet. İmam Şevkânî (رحمه الله) ayet hakkında şöyle demiştir: " **'…ve onlara ihsan ile tâbi olanlar…'** ifadesinin anlamı şudur: Muhacirlerin ve Ensarın en ileri ve önde gelenlerine tâbi olanlar. Onlar, Muhacir ve Ensardan sonra gelen Sahabeler ile onlardan sonra Kıyamete kadar gelecek olanlardır." [Bknz.: Yayınlarımızdan "Selefi Menhec Kurtuluşun Yoludur"]

Yani itkân[9] ile onlara tâbi olanlar... Onlara ihsan ile tâbi olmak, ancak onların mezhebini, onların menhecini ve üzerinde yürüdükleri şeyi bilmekle olur. Bunları bilmeden, salt bir biçimde, onların menhecini bilmeden Selef'e veya Selefîliğe intisab etmek, hiçbir şey ifade etmez, aksine zarar verir. Selefi Salihin Menheci'ni öğrenmekten başka çıkar yol yoktur.

İşte bunun için bu ümmet, Selefi Salihin Menheci'ni dikkatle tedrîs eder ve bu menheci nesilden nesile nakleder. Bu menhec, mescidlerde tedrîs edilmiştir; okullarda, enstitülerde, fakülte ve üniversitelerde tedrîs edilmiştir.

İşte bu, Selef'in menhecidir. İşte bu yol, onları tanımanın yoludur. Şüphesiz ki biz, Selefi Salih'in, Allah'ın Kitabı ve Resûlü (صلى الله عليه وسلم)'in Sünnet'inden alınmış olan sâfi menhecini öğrenmekteyiz.

Nebî (صلى الله عليه وسلم), bu ümmet içerisinde ihtilafın çok olacağını haber vermiştir. Bu husus, O (صلى الله عليه وسلم)'in şu kavlinde geçmektedir:

"Yahudiler 71 fırkaya ayrıldılar. Nasraniler 72 fırkaya ayrıldılar. Bu ümmet ise 73 fırkaya ayrılacaktır ve onların biri hariç hepsi Ateş'tedir."

---

[9] sağlamlık, vukuf, vakıf olma, güzellik, maharet [mütercim]

Denildi ki: "O (kurtulan fırka) kimlerdir ey Allah'ın Resûlu?"

Buyurdu ki:

"Bugün benim ve ashabımın üzere olduğumuz şeyin misli üzere olanlardır."[10]

---

[10] Bu hadîsi Tirmizî, Camî adlı eserinde; Ebu Davud, Sünen adlı eserinde; yine İbni Mace de Sünen adlı eserinde tahric etmişlerdir. Bu hadîs meşhurdur, sahihtir ve imamlar tarafından tashîh edilmiştir.
Bu hadîsi sahih görenler içerisinde yer alan Tirmizî şöyle demiştir: (2640) "Ebu Hureyre'nin hadîsidir; hasen, sahih hadistir."
Hâkim şöyle demiştir (1/128): "Müslim'in şartı üzere sahihtir."
Zehebî bu hususta sükut etmiştir. Yalnız bir defasında şöyle demiştir: "Bu isnadlar, bu hadîsin sahihliği konusunda hücceti kaim kılan isnadlardır."
Beyhakî şöyle demiştir: "Hasendir, sahihtir."
Şâtıbî, el-İ'tisâm'da şöyle demiştir: "Ebu Hureyre'nin hadîsinden sahih olarak gelmiştir."
Şeyhülİslam, Mecmû'ul-Fetâva'da (3/345) şöyle demiştir: "Bu hadis, Sünenlerde ve Müsnedlerde geçen sahih ve meşhur bir hadistir."
Yine Şeyhülİslam, "İktizâi's Sırâtı'l-Müstakîm" adlı eserinde: "Bu hadis, mahfuz bir hadistir" demiştir.
Hafız İbni Kesîr, Tefsîrinde "Müsnedlerde ve Sünenlerde, birbirini destekler mahiyette tarîklerle rivayet edilen hadiste geldiği üzere: **'Şüphesiz ki Yahudiler .... ayrılmıştır....'** demiştir.
El-Irâkî, "el-Bâis ale'l Halâs min Havâdisi'l Kısâs" adlı eserinde, "Bu hadîsin isnadı ceyyiddir" demiştir.
El-Hâfız, "el-Kâfu'ş Şâf fî Tahrîci Ehâdîsi'l Keşşâf" adlı eserinde, "Bu hadîsin isnadı hasendir" demiştir.
Allâme el-Mukbil (rahimehUllah), "el-Ilmu'ş Şâmih fî İsâri'ş Hakkı ani'l Âbâi ve'l Meşâyih" adlı eserinde, "Ümmetin yetmiş fırkaya ayrılacağına dair gelen hadisin rivayetleri pek çoktur ve bu rivayetler, biri birini destekler mahiyettedir. O kadar ki, bu hadîsin mânâ noktasında hiçbir şüpheye mahal kalmamaktadır."
Asrın muhaddisi Allâme el-Elbani (رحمه الله)'ta bu hadîsi pek çok eserinde

İşte o, Resûl (صلى الله عليه وسلم)'in üzere olduğu, ve ashabının üzere olduğu Selefi Salihin Menheci'dir.

"...ve onlara ihsan ile tâbi olanlardan..."[11]

Bu âyet, sımsıkı tutunmak üzere Selefi Salihin Menheci'ni bilme haline şiddetle sevk etmektedir; çünkü Selefi Salihin Menheci, kurtuluşun yoludur.

"...biri hariç hepsi Ateş'tedir."

---

tashîh etmiştir. Bu eserler arasında; Silsile-i Sahîha (203-1492), Sahîhi Ebî Davud (3842), Sahîhi İbni Mace (3226), Sahîhi el-Câmî (1082-1083), Kitâbu's Sünne (63) yer almaktadır. El-Elbani, bu hadîsi çeşitli lafızlar ile tashîh etmiştir. Bir [lafız için] "Bu hadîsin isnadı ceyyidtir; ravileri sikadır" demiştir. Başka [lafız için] "Bu hadis, hasen-sahih bir hadistir" demiştir. Diğer [bir lafız için de] "Bu hadis, sahihtir" demiştir. Allâme Şeyh Mukbil, es-Sahîhu'l-Müsned (1333)'de bu hadîsi tahsin etmiştir.
Bu hadis, içlerinde Avf bin Malik (رضي الله عنه), Muaviye bin Ebî Süfyan (رضي الله عنه), Ebû Hureyre (رضي الله عنه) ve Abdullah bin Amr (رضي الله عنه)'ın yer aldığı çeşitli sahabîlerden rivayet edilmiştir.
Bu hadîsi, ilim ehlinden de çeşitli âlimler de rivayet etmişlerdir. Bu âlimlerden bazıları, aşağıda zikredilenlerdir;

1- Ahmed, Müsned'inde
2- İbni Hibban, Sahîhinde
3- el-Hakim, Müstedrekinde
4- Ebu Davud, Süneninde
5- en-Nesâî, Süneninde
6- Tirmizî, Süneninde
7- İbni Mace Süneninde
8- ed-Dârimî, Müsnedinde
9- İbnu Ebî Âsım, Kitâbu's Sünnede
10- el-Begavî, Şerhu's Sünnede

Bu hadis, bir dipnotta tahric edilemeyecek kadar kapsamlıdır.

[11] Tevbe Suresi, 100. ayet.

O, Fırka-i Naciyye'dir ki onlar Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'tır.

"...biri hariç."

O, insanlar ihtilafa düştüğü, mezhebler çoğaldığı, yollar, fırkalar, hizipler çoğaldığı zaman Selefi Salihin Menheci üzere olan, Selefi Salihin Menheci'ne sımsıkı sarılan ve Rabbi (سبحانه وتعالى)'ya mülâki oluncaya dek bu menhec üzere sebat eden Cemaat'tır.

Nebî (صلى الله عليه وسلم), ömrünün son günlerinde ashabına beliğ bir vaaz verdi. Öyle ki bu vaaz, sahabîlerin içlerine işledi ve gözlerini yaşlarla doldurdu. Dediler ki:

"Ey Allah'ın Resûlu! Bu, veda eden bir kimsenin vaazına benziyor. Bize tavsiye et."

Nebî (صلى الله عليه وسلم) buyurdu ki:

"Size, Allah'ın takvasını, dinleyip itaat etmeyi tavsiye ediyorum."

Kimi dinlemek, kime itaat etmek? Mü'minlerin ulu'l emirlerine.

"Başınıza bir köle (dahî) **emîr olsa, işitin ve itaat edin. Şüphesiz ki içinizden yaşayacak olanlar, pek çok ihtilaf görecekler. Size düşen, benim Sünnet'imi ve benden sonraki hidayete götüren raşid halîfelerin sünnetini almaktır. Sünnetlere sımsıkı sarılın ve sünnetleri azı dişinizle sıkıca kavrayın. Sonradan ihdas edilen işlerden sakının. Şüphesiz ki ihdas edilen her bir iş bid'attır. Ve her bid'at, dalâlettir. Ve her dalâlet Ateş'tedir."**[12]

Bu, Allah Resûlü (صلى الله عليه وسلم)'in, "Selefi Salihin Menheci üzere yürümelerini" ümmetine vasiyet edişidir.

Çünkü Selefi Salihin Menheci, kurtuluşun yoludur.

---

[12] Bu hadîsi Ebu Davud, Sünen'inde; Tirmizî de Câmî'inde tahric etmişlerdir. Tirmizî bu hadis hakkında: "Bu, hasen sahih bir hadistir" demiştir. Hadîsi İbni Mace, Sünen'inde; İmam Ahmed, Müsned'inde; İbni Hibban'inde tahric etmişlerdir. Hafız Ebu Nuaym, Müsned'inde (1/36) şöyle demiştir: "O, Şamlıların hadîsinin sahîhinden (olan) sağlam bir hadistir." İmam Ebu Bekr bin Münzir (5319), Evsat adlı eserinde (1/225) şöyle diyerek bu hadîsi tashîh etmiştir: "Nebî (صلى الله عليه وسلم)'in şöyle buyurduğu sabit olmuştur: **"Size düşen, benim sünnetimi ve benden sonraki hidayete götüren raşid halîfelerin sünnetini almaktır…"** İbni AbdilBerr'den "Câmi'u Beyâni'l İlm ve Fadlih" (2/222) adlı kitabında bu hadîsin sahihliğini ikrar etmiştir. Begavî, Şerhu's-Sünne'sinde (1/181) şöyle demiştir: "Bu, hasen bir hadistir." Şeyhulİslam İbni Teymiyye (5728), "İktizâu's Sırâtı'l Müstakîm" adlı eserinde (2/83) şöyle demiştir: "Bu, Sünen sahiplerinin, İrbaz bin Sariye'den rivayet ettiği sahih hadiste…." sonra da bu hadîsi zikretmiştir. Ve el-Elbani el-İrvâ'da (2455) sahih bir isnadla.

Bu, Allah (celle ve alâ)'nın: **"Ve muhakkak ki bu benim dosdoğru yolumdur, ona tabi olun ve** (başka) **yollara tabi olmayın** (ki) **sizi O'nun yolundan ayırmasınlar. Bununla size tavsiye etti, umulur ki takva sahibi olursunuz."**[13] kavlinde buyurduğu gibidir. Umulur ki Ateş'ten sakınırsınız, dalâletten sakınırsınız, dalâletteki fırkalara muhalefet edersiniz, selîm menhec üzerinde yürürsünüz ve böylece Nebîniz (صلى الله عليه وسلم)'e, O (صلى الله عليه وسلم)'in Sahâbî'lerine ve onlara tâbi olanlara katılırsınız.

Özellikle de âhir zamanda bu menhece sarılanlar, insanlardan ve muhaliflerden gelen eziyete maruz kalacaklardır; azarlama ve tehditlere maruz kalıp sabra ihtiyaç duyacaklardır; bu yoldan ayrılmaları için, dalâletteki fırkalar ve sapkın menhecler tarafından yapılan kandırmaca ve korkutma tehditlerine ve kışkırtmalara maruz kalacaklar ve sabra ihtiyaç duyacaklardır.

Bunun için Nebî (صلى الله عليه وسلم) şöyle buyurmuştur:

"İslam garib başladı ve başladığı gibi de garib(liğe) **dönecektir. Ne mutlu gariblere!"**[14]

---

[13] En'am Suresi, 153. ayet

[14] Bu hadîsi Müslim, Sahîh'inde, İman Kitabında; İbni Mace Sünen'inde; Âcurrî el-Gurabâ'da Ebu Hureyre hadîsinden rivayet etmişlerdir. Bu lafız, İbni Mes'ud hadîsinden, AbdUllah bin Ömer hadîsinden, Cabir bin

Denildi ki: "Garibler kimlerdir ey Allah'ın Resûlu?"

Buyurdu ki:

"İnsanlar bozulduğu zaman ıslah edenlerdir."[15]

Başka bir rivayette:

"İnsanların ifsad ettiği şeyi ıslah edenlerdir."[16] buyurmuştur. Dünyada dalâletten, Âhirette ateşten ancak bu yola -Selefi Salihin Menhec'ine- girenler kurtulurlar.

Onlar, Allah'ın haklarında şöyle buyurduğu kimselerdir:

"Ve kim Allah'a ve Resûlune itaat ederse, işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği nebîler ve sıddıklar ve şuhedâ ve salihlerle beraberdirler. Ve onlar ne güzel

---

AbdUllah, Sa'd bin Ebî Vakkas, Amr bin Avf el-Müzenî, AbdUllah bin Amr bin el-Âs, Enes bin Malik (رضي الله عنهم) hadîsinden ve diğerlerinden de rivayet edilmiştir. Hadis, sahihtir mütevatirdir inşâAllahu teâlâ. Yine bu hadis de, tariklerinin ve lafızlarının çokluğu nedeniyle geniş izahat gerektiren bir hadistir. Muvaffakiyet veren Allah'tır!

[15] İmam Ahmed Müsned'inde tahric etmiştir.

[16] Tirmizi tahric etmiştir ve der ki: "Hasen-Sahihtir". Bir grup âlimin bu hadis için önemli bir şerhi vardır. Bu âlimlerin başında, konuya Mecmû'u-l Fetâvâ (18/291) adlı eserinde değinen Şeyhulİslam gelmektedir. Hafız İbni Receb'in de "Keşfü'l Kurbe fî Vasfi Hâli Ehli'l Gurbe" adını verdiği “gurbet/gariblik” hakkında bir kitabı vardır. Hafız Âcurrî'nin "el-Gurabâ/Garibler" kitabında ve diğer çeşitli eserlerde bu hadîse dair bir cüz vardır.

refiktirler. İşte bu fazl, Allah'tandır. Ve bilen olarak Allah kâfidir."[17]

Bunun için Allah, farz olsun nafile olsun namazlarımızın her rekatında Fatiha Sûresini okumamızı üzerimize farz kılmıştır. Fatiha Sûresinin sonunda şu azîm dua vardır:

"Bizi Sırât-ı Mustakîm'e hidâyet et."[18]

Sırât-ı Mustakîm'e...[19] Çünkü ortada sapmış aldatıcı yollar vardır. Ve sen, Allah'tan, seni bu (sapkın) yollardan uzak tutmasını ve seni Sırât-ı Mustakîm'e hidâyet etmesini diliyorsun. Yani sen bu duânın ehemmiyetine binâen her rekatta, Allah'tan seni Sırât-ı Mustakîm'e delâlet etmesini ve Sırât-ı Mustakîm üzere sâbit kılmasını diliyorsun. Mânâsını tefekkür et: **"...Sırât-ı Müstakîm..."** Sırât-ı Mustakîm üzere yürüyenler kimlerdir? Allah'ın, üzerlerine nîmet bahşettiği kimselerdir:

"Üzerlerine nimet verdiklerinin sırâtına..."[20]

---

[17] Nisa Suresi, 69.-70. ayetler

[18] Fatiha Suresi, 6. ayet

[19] İmam Kurtubi (رحمه الله) tefsirinde şöyle demiştir: "Sırat kelimesinin arabçada asıl manası yol demektir. Âyetteki "Mustakîm (dosdoğru)" kelimesi, yol'un sıfatıdır. Bu ise eğriliği ve sapması olmayan demektir."

[20] Fatiha Suresi, 7. ayet

Allah'ın üzerlerine nimet bahşettiği kimseler kimlerdir?

"...işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği nebîler ve sıddıklar ve şuhedâ ve salihlerle beraberdirler. Ve onlar ne güzel refiktirler."[21]

Allah'tan seni bu sırâta hidayet buyurmasını dilediğin zaman, Allah'ın seni dalâletteki yollardan ve sapkın yollardan uzak tutmasını diliyorsun:

"Üzerlerine nimet verdiklerinin sırâtına, gayrı üzerlerine gadap olunanların..."[22]

"Gazab olunanların gayrı..." Allah'ın kendilerine gazab ettiği kimselerdir. Onlar da hakkı bildikleri halde onunla amel etmeyen Yahudiler ile bu ümmetten (Muhammed ümmetinden) olup da Yahudilerin yolu üzere yürüyen herkestir.

Hakkı bilip de onunla amel etmeyen herkes, Yahudilerin yolu üzeredir, üzerlerine gazab olunanların yolundandır. Çünkü bu kimseler, hakkı bilmiş ama onunla amel etmemişler; ilmi almış, ameli terk etmişlerdir. İlmi ile amel etmeyen her âlim, üzerlerine gazap olunanlardandır.

---

[21] Nisa Suresi, 69. ayet

[22] Fatiha Suresi, 7. ayet

"...ve dalâlette olanların (da) **değil..."** Onlar da Allah'a cehâlet ve dalâlet üzere ibadet edenlerdir. Bu kimseler, Allah'a kulluk ederler, ibadet ederler, Allah'a yakın olmaya gayret ederler ama bunu sahîh olan yolun dışında (bir yol) üzere, selîm menhecin gayrında (bir menhec) üzere, Kitab ve Sünnetin delîlinin haricinde (bir delil) üzere, bid'at üzere yaparlar.

"Her bid'at dalâlettir."

Nitekim Nasranilerin ve onların menheci üzere yürüyenlerin hepsi de Allah'a, sahîh yolun dışında bir yol üzere, selîm menhecin gayrı üzere ibadet etmektedirler ve bu kimseler dalâlete düşmüşlerdir; yolu kaybetmişlerdir ve bu kimselerin amelleri bâtıldır.

Bu, namazlarımızın her bir rekatında tekrarladığımız kapsamlı bir duadır. Gelin bu duanın anlamını tefekkür edelim, kalp huzuru ile ve anlamını fehmederek bu duayı yapalım ki bize icabet olunsun. Fatiha'dan sonra "âmîn" denir. Âmin kelimesinin anlamı "Allahım! Kabul et! [İcabet et!]" demektir. O, tefekkür eden kimse için azîm bir duadır.

Zikretmiş olduğumuz üzere, kendilerine nimet bahşedilenlerin menheci üzere yürüyen kimse, belâlara, baskıya, hakarete, çarpıtma ve tehdide maruz kalır ve sabra

ihtiyaç duyar. Bunun için, hadislerde geldiği üzere, Âhir zamanda dînine sımsıkı sarılan kimse, ateş közünü elinde tutan kimse gibidir. Çünkü böyle bir kimse, eziyete ve insanların şerrine uğrayacak ve közü eline alan kimse gibi sabra ihtiyaç duyacaktır.

Bu (menhec), bazılarının sandığı gibi içinde meşakkat bulunmayan, güllerle bezeli bir (menhec) değildir. Bu menhecde, insanların eziyeti vardır; Rabbin (عز وجل)'ye bu menhec üzere kavuşuncaya kadar sabra ve bu hak üzere sebat etmeye ihtiyacın olacak. İşte (ancak) bu sûretle dünyada dalâletten, Âhiret'te Ateş'ten kurtulursun. Bundan başka yol yoktur! Bu yola girmekten başka kurtuluş yoktur!

Şimdilerde, gazete, dergi ve telif eserlerde Selef'in menhecini küçük düşürmeye; hakîkî Selefî Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ı kusurlu göstermeye çalışıyorlar. Yok selefîler sertlik yanlısıdır, yok selefîler tekfircidir, yok selefîler şöyledir, yok böyledir vs. vs. diyorlar. Aslında onların yaptıkları, selefîlere zarar vermez ama, sabrı ve sağlam bir kuvveti olmayan kimseleri etkileyip üzebilir.

Onların kimisi şöyle diyor: "Selef de kimmiş? Selef de diğer taifeler gibi bir taifedir, diğer fırkalar gibi bir fırkadır, diğer hizipler gibi bir hiziptir. Onların ne husûsiyeti varmış?" Bazıları böyle söylüyor. Onlara göre Selef'in

seçkin bir husûsiyeti yoktur ve selef de diğer fırka ve hizipler gibi bir fırkadır, bir hiziptir. Böyle iddia edenler, böyle yaparak, ellerimizi Selef'in menhecinden çektirmek istiyorlar.

Kimisi de şöyle diyor: "Biz, Selef'in fıkhı ile ve Selef'in ilmi ile mükellef değiliz. Biz bunlarla mükellef değiliz. Biz kendi yolumuzu kendimiz seçeriz. Hükümleri yeniden çıkarırız. Kendimiz için yeni bir fıkıh icad ederiz. O eski bir fıkıhtır. Selef'in fıkhı eski bir fıkıhtır."

Yine şöyle diyorlar: "Onların zamanına uyan şeyler şimdiki zaman uymaz ki... Bizim zamanımız başka bir zamandır." Bu kimseler böyle diyerek, Selef'in fıkhına haksızlık ediyorlar ve yeni bir fıkha davet ediyorlar. Gazete ve dergilerde, yazarlar ve dalâlet ehli arasında bu fikir çoğalmış durumdadır.

Onlar, bizim ellerimizi Selef'in menhecinden çektirmek istiyorlar. Çünkü eğer biz, Selef'in mezhebini bilmezsek, Selef'in menhecini hakkıyla ifa etmezsek ve bu menheci güzelce okuyup öğrenmezsek, ilimsiz ve Selef'in menheci hakkında basîret sahibi olmaksızın Selef'e intisab etmek yeterli değildir. İşte onların bizden istedikleri budur.

Onlar bizim Selef'in menhecini, Selef'in fıkhını ve Selef'in ilmini terk etmemizi; kendi ifadelerine göre bu

zamana uyan yeni bir fıkıh ihdas etmemizi istiyorlar. İşte bu yalandır. İslam Şeriatı, Kıyamet kopana kadar her bir zaman ve her bir mekan için muvafık olarak kalacaktır.

Selef'in menheci de her bir zaman ve her bir mekan için muvafıktır. Selef'in menheci, Allah (عز وجل)'den bir nurdur. Bu rezil rüsvay olmuşların veya bu dalâlet ehlinin sözleri seni Selef'in menhecine hakkıyla sarılmaktan alıkoymasın sakın!

İmam Malik (رحمه الله) diyor ki: "Bu ümmetin âhirini, ancak evvelini ıslah eden şey ıslah edecektir."

Bu ümmetin evvelini ıslah eden şey nedir? O, Kitab'tır, Sünnet'tir, Resûl (صلى الله عليه وسلم)'e tâbi olanlardır, Kur'ân ile amel etmektir, Sünnet ile amel etmektir. İşte ümmetin evvelini ıslah eden şey budur. Bu ümmetin âhirini de ancak, evvelini ıslah eden bu şey ıslah edecektir.

Kurtulmayı dileyen kimsenin üzerine düşen, Selef'in menhecini bilmek, bu menhece sımsıkı sarılmak ve bu menhece davet etmektir. Kurtuluşun yolu budur. O, Nuh (عليه السلام)'ın gemisidir. Kim o gemiye binerse kurtuluşa erer. O gemiyi terk eden ise helak olur ve dalâlete gark olur. Bizim için, Selef'in menheci dışında bir kurtuluş yoktur. Selef'in menhecini de ancak eğitim ile, öğrenerek,

okutarak, okuyarak ve Allah (عز وجل)'den şunu isteyerek bilebiliriz:

"Bizi sırât-ı müstakîme hidayet et. Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna."[23]

Allah (عز وجل)'ye, bizi buna muvaffak kılması için, bizi o hâl üzere sabit kılması ve Sırât-ı Mustakîm'den ayırmaması için dua ederiz. Mesele, bir iddia meselesi değildir. Bir iddia, apaçık deliller üzere kaim olmazsa, o iddianın sahipleri (kuru birer) iddiacı olarak kalırlar. Mesele, intisab meselesi de değildir. Allah (عز وجل) buyuruyor ki:

"...ve onlara ihsan ile tâbi olanlardan..."[24]

Yani onlara "itkan"[25] ile tâbi olanlar... Selef'in menhecine, ancak bilerek ve öğrenerek sağlam bir şekilde ittibâ edebilirsin. Selef'in menhecine ancak, bu menhec üzere sabır göstererek, bu menhecten saptıran, uzaklaştıran ve bu menheci zedeleyen propagandalara kulak asmayarak tâbi olabilirsin. İşte doğru yol, kurtuluşun yolu budur.

"...biri hariç hepsi Ateş'tedir."

---

[23] Fatiha Suresi, 6.-7. ayet

[24] Tevbe Suresi, 100. ayet

[25] [sağlamlık, vukuf, vakıf olma, güzellik, maharet… Mütercim]

Denildi ki: "O hangisidir ey Allah'ın Resûlu?"

Buyurdu ki:

"Benim ve ashabımın bugün üzerinde olduğumuz şeyin misli üzere olandır."

İşte o, Selef'in menhecidir. Ve o, Cennete götüren necâtın yoludur. Onun gayrı bir yol yoktur. Onun dışındaki yolların tümü dalâlettir:

"...ve (başka) **yollara tabi olmayın** (ki) **sizi O'nun yolundan ayırmasınlar."**[26]

O, Allah'ın sırâtıdır. Onun gayrı, dalâlete düşüren yollardır, sapkın yollardır. O yolların her birinin üstünde, insanları o yola davet eden bir şeytan vardır.

Nebî (صلى الله عليه وسلم), bu davetçilerden, insanları Selef'in menhecinden uzaklaştırmak isteyen dalâlet davetçilerinden sakındırmış ve şöyle haber vermiştir ki onlar **"Cehennemim kapılarına davet eden davetçilerdir ve kim onlara itaat ederse onu Cehenneme fırlatırlar."**[27]

---

[26] En'am Suresi, 153. ayet

[27] Huzeyfe bin el-Yeman hadîsinden. Buhari ve Muslim tahric etmiştir.

Bu kişilere karşı şiddetli bir sakındırma vardır. Zaman ilerledikçe gariplik şiddetlenmekte ve fitneler çoğalmaktadır. Bu nedenle Müslümanlar da, Selef'in menhecine daha çok özen göstermeye ihtiyaç duymaktadırlar.

Bu dalâlete sevkedicilerin bazıları da şöyle diyorlar: "İnsanların hepsi de Müslümandır." Peki onlar hangi tarîk üzere Müslümandırlar? Resûl (صلى الله عليه وسلم)'in ve ashabının tarîki üzere mi Müslümandırlar? (Öyle ise) evet, baş göz üstüne! Yoksa onlar ismen Müslüman oldukları halde falancanın filancanın menheci üzere eğri yollar üzere midirler? Öyle ise onlar, Cehenneme götüren yol üzere dalâlete düşmüşlerdir. Mesele sadece İslam'a intisab etmek değildir. İntisab ve hakîkat. Bu da fayda veren ilim olmaksızın ve eğitime özen göstermeksizin mümkün olmaz.

Bunun için âlimlerin akîdeye, bâblarına, fasıllarına ve meselelerine ne kadar ihtimam gösterdiklerini, bu hususta Selef'in mezhebini öğrenmek, bu mezhebe özen göstermek, sımsıkı sarılmak ve bu menhec üzere yürümek için uzun uzun eserler ve muhtasarlar telif ettiklerini görürsün.

Bu mesele, -özellikle de karanlık ve dalâletin hüküm sürdüğü dönemde- ihtimama ihtiyaç duymaktadır.

Müslüman, dalâlet ve cehaletin karanlıklarında, kendisi ile yürüyeceği bir nûra ihtiyaç duymaktadır.

Bugün, ilmi, kaynaklarından ve asıllarından almayıp da misallerden veya kitaplardan ya da -kendi deyimleri ile- kültürden alan ve kendini âlim gibi gösteren, ilim ve marifet iddiasında bulunan kişilerin sayısı artmaktadır. Ama bu, hayra da ulaştırmaz, sahîh yola da (götürmez).

Selef'in menhecine sımsıkı sarılmak ve bu menhec üzere yürümek için, Selef'in menhecini doğru bir biçimde öğrenmekten başka çıkar yol yoktur. Bu yolda maruz kalacağın kınanma, hakaret ve diğer şeylere sabretmenden başka çıkar yol yoktur. Şimdi Selef'in menhecine temessük edenlere yönelik hakaret ve eleştiriyi dinleyin bakın ne diyorlar: "Bu, gericidir..."

Bu tür safsata ve bâtıllar, seni hakkı hakkıyla ifa etmekten alıkoymasın. Sen bu selîm menhece sımsıkı sarıl. Çünkü bu menhec, kurtuluşun yoludur. Bunun için Nebî (صلى الله عليه وسلم) şöyle buyurmuştur:

"Size düşen, benim sünnetimi ve benden sonraki hidayete götüren raşid halîfelerin sünnetini almaktır. Sünnetlere sımsıkı sarılın ve sünnetleri azı dişinizle sıkıca kavrayın. Şüphesiz ki içinizden yaşayacak

olanlar, pek çok ihtilaf görecekler. Size düşen, benim sünnetimi ... almaktır..."[28]

İhtilaf zamanlarında, ancak Resûl (صلى الله عليه وسلم)'in Sünnet'ine ve hidayete götüren raşid halîfelerin sünnetine sımsıkı sarılmak, kurtuluşa erdirebilir. Bu, kurtuluşun yoludur; selametin yoludur; Cennetin yoludur.

Selefin menhecine itina gösterelim. Bu menhecin şânını düşürmek isteyenler veya bu menheci, zemmedilen vasıflarla niteleyenler, bizi bu menheci hakkıyla ifa etmekten alıkoymasınlar.

Bizim içimizde, Selef'in menhecinin şânı azalmaz; bilakis bu menhecin şânı bizim içimizde [ziyade olur]. Çünkü onlar [Selef'in menhecine muhalif olanlar] ancak hakkın yoluna karşı savaşıyorlar ve onlar dalâleti murad ediyorlar.

Onlardan sakının ey Allah'ın kulları! Sadece intisab etmekle yetinmeyin. İlim edinmeksizin, ilmi tanınmış âlimlerden ve sahîh yol üzere dosdoğru olan âlimlerden almaksızın, ilim edinmiş gibi görünmeyin.

---

[28] Tahrîci daha önce geçmişti.

Allah (سبحانه وتعالى)'nın: **"...ona tabi olun ve** (başka) **yollara tabi olmayın** (ki) **sizi O'nun yolundan ayırmasınlar."**[29] âyeti ile bizi sakındırdığı sapkın yollardan uzak durun. Âyette **"...O'nun yolundan..."** ifadesi ile kastolunan, Allah (سبحانه وتعالى)'nın yoludur, Allah'ın sırâtıdır.

Bizler, özellikle de fitnelerin şiddetlendiği, dalâlet davetçilerinin arttığı, insanların arasında şerri yayan araç gereçlerin, insanların evlerine döşeklerine kadar sızarak onları dalâlete çağıran, İbahiyye'ye çağıran, haram kılınmış şehvetlere çağıran, eğri büğrü fikirlere çağıran, adını da 'ufkun açılması', 'kültürel gelişme' şeklinde koydukları tecessüsî araç gereçlerin çoğaldığı günümüzde, "Selef'in menhecine" şiddetle muhtacız.

Taş kesilip kalmayasın! Taviz de vermeyesin! Tüm bu yapılanlar, Müslümanı, Selef'in menhecine, Selef'in mezhebine ve Selef'in ilmine hakkıyla ittibâ etmekten alıkoyamaz.

Selef'in yolu, halefin yolundan daha selîm, daha âlim ve daha hikmetlidir. Selef'in ilmi, safî Kitab ve Sünnet'ten oluşmuştur. Halefin ilminde ise müdahale vardır. Halefin

[29] En'am Suresi, 153. ayet

ilminde pek çok karışıklık vardır ve halefin ilmi, safî değildir. Selef'in ilmi ise safîdir.

Bunun için de, ne kadar zaman geçerse geçsin, Selef'in kitaplarının en safî ve en az külfetli kitaplar olduğunu görürsün. Bunun için, allâme İbni Receb (رحمه الله), "Selefin İlminin, Halefin İlmine Fazîleti" adlı risâlesinde şöyle diyor:

"Selefin kelâmı az, ilmi çoktur. Halefin ise, kelâmı çok, ilmi azdır."

Bu hususa çok dikkat edelim. O, Selef'in menhecidir! Öyle bir menhec ki, öncelikle, yalan ve şaibe ihtiva etmeyen sıhhatli bir yolla onu bilip öğrenmeli, sonra da onun üzerinde yürümeli ve onun uğruna sebât göstermeliyiz. Bizim için bundan başka kurtuluş yoktur. Bâtıl olduğu ve Selef'in mezhebine ait olmadığı halde Selef'e nisbet edilen şeyler de var ki, bu (tür) şeylerden de sakınalım.

Bunlar, bu konu hakkında (söylemiş olduğum) kısa sözlerdir. Bu konuyu tüm detayları ile ihata etme imkânım yoktur. Fakat Allahu (سبحانه وتعالى) şöyle buyurmaktadır:

"O halde eğer zikrâ[30] fâide verirse zikret. Kim haşyet duyuyorsa zikredecektir."[31,32]

Allah (عز وجل)'den, bizleri ve sizleri, salih amellere ve (salih) kavillere muvaffak kılmasını; bizleri ve sizleri, hak üzere sâbit kılmasını, hak üzere yürümeyi ve bu uğurda gelecek eziyetlere sabretmeyi bizlere ve sizlere nasip etmesini dileriz.

Salâtu selam, Nebîmiz Muhammed (صلى الله عليه وسلم)'in, onun tüm âlinin ve ashabının üzerine olsun.

---

[30] **(الذِّكْرٰى)**: Öğüt, nasihat, mev'ize

[31] öğüt alacaktır, nasihat dinleyecektir

[32] A'lâ Suresi, 9.-10. ayet

Selef'in menheci, Nebî (صلى الله عليه وسلم)'in menhecine en muvafık olan menhectir. Bunun için, tüm ibadet ve davet meselelerinde bu menhecin en derin noktalarını incelemek ve bu menheci ilim, ibadet ve davette doğruya muvafık olmayı umarak tatlı ve serin bir su şeklinde müslümanlara sunmak, araştırmacılar üzerine vaciptir. Şüphesiz ki bu ümmetin âhiri ancak bu ümmetin evvelinin salâh bulduğu ile salâh bulabilir. Şöyle ki akîdesinde, ibadetlerinde, muamelatında, teamüllerinde, edebinde ve ahlakında İslam'ın menheci kesinlikle apaçıktır. Çünkü bu menhec, Kitap, Sünnet ve Sahabe (رضي الله عنهم)'un fehminden alınmış bir menhectir. Şüphesiz ki bu menhecin apaçık oluşu, onun vahiy nuru ile aydınlanmasının ve aynı zamanda, nakille çelişmeyecek şekilde ve aklın nakle tâbi olması şartıyla, Allah'ın akla ve fikre bahşettiği hakkın verilmesinin neticesidir.

kitabvesunnet.blogspot.com kitabvesunnet@gmail.com